

10.09.2018

POL-2018-28857

Erityisasiantuntija
Erik Asplund
Liikenne- ja viestintäministeriö

PL 31

00023 Valtioneuvosto

Lapin poliisilaitoksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajoneuvolain 16 ja 64a §:n muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi/ raskaat moottorikelkat.

Pyynnön mukaisesti Lapin poliisilaitos toteaa kyseisestä luonnoksesta seuraavasti:

Ajoneuvolaki

16 §. Maastoajoneuvo.

Maastoajoneuvon määritelmään liittyen Lapin poliisilaitos on aiemminkin lausunut, että moottorikelkan suurimmaksi sallituksi leveydeksi tulee säätää 1,7 metriä.

Massa muutoksen myötä on aivan ilmeistä, että raskaiden moottorikelkkojen leveydet ovat tulevaisuudessa huomattavasti suuremmat kuin nyt käytössä olevien moottorikelkkojen.

Lapin poliisilaitoksen moottorikelkkailureiteiltä saadun valvontakokemuksen perusteella on aivan ilmeistä, että jos sallitaan maksimissaan 2,6 metriä leveät moottorikelkat myös tulevaisuudessa, niin kohtaamisonnettomuuksien riski mäkisillä ja mutkaisilla reiteillä ja varsinkin reittejä huonommin hoidetuilla ja kapeammilla moottorikelkkailu-urilla kasvaa merkittävästi.

Täten tuo esitetty suurin sallittu leveys 2.6m on mielestämme aivan liian suuri leveys nykyisille kelkkareiteille.

Uudessa tieliikennelaissa moottorikelkkailureiteillä on kiellettyä ajaa vain muilla moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla kuin moottorikelkalla. Tämä on merkittävä muutos nykytilanteeseen.

Tämän muutoksen myötä moottorikelkkareiteille on mahdollista tulla mm. koira-, poro- ja hevosvaljakoilla sekä moottorilla varustetuilla polkupyörillä.

Vilkkaimpien matkailukeskusten läheisyydessä moottorikelkkailureiteille tulee varmuudella tulevaisuudessa selvästi nykyistä enemmän mitä erilaisimpia liikkujia.

Edellä mainittu huomioiden Lapin poliisilaitoksen esittämä moottorikelkan enimmäisleveys 1,7 metriä on liikenneturvallisuuden kannalta erittäin perusteltu. Sama enimmäislevysrajoitus tulee koskea myös perävaunua moottorikelkkareitillä ajettaessa.

64 §. Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta.

Lapin poliisilaitos pitää erittäin kielteisenä esitystä raskaan moottorikelkan rekisteröinti velvollisuuden ulottamisesta vain tilanteisiin, jossa niillä ajetaan moottorikelkkailureiteillä.

Poliisin valvonnan kannalta on ehdottoman tärkeää, että ajoneuvo on ulkoapäin tunnistettavissa ja yksilöitävissä. Tämä on käytännön valvontatilanteissa mahdollista ainoastaan luettavissa olevasta rekisterikilvestä.

Raskaiden moottorikelkkojenkin liikennesuoritteesta merkittävä osa tullaan suorittamaan moottorikelkkareittien ulkopuolella eli moottorikelkkaurilla ja muualla maastossa.

Raskaiden moottorikelkkojen henkilö- ja tavarakuuljetusten valvonnan kannalta on välttämätöntä saada ajoneuvorekisteristä tiedot ajoneuvon massasta ja sallitusta henkilöluvusta. Jos tätä tietoa ei ole saatavilla ei voida esim. todeta mikä on perävaunun sallittu kytkentämassa.

Tällä hetkellä rekisteröimättömiä maastomönkijöitä käytetään varsin paljon ammattikäytössä ja niillä ajetaan luvottomasti tiestöllä varsinkin harvaan asutuilla alueilla. Ajoneuvojen vaikea tunnistettavuus valvonnassa houkuttaa usein kuljettajaa pakenemaan tilanteesta.

Lisäksi valvonnassa on todettu, että rekisteröintivelvollisuuden puuttuminen on usein yhteydessä myös liikennevakuutuksen puuttumiseen.

Edellä mainituilla perusteilla Lapin poliisilaitos esittää, että raskaat moottorikelkat on oltava rekisteröintivelvollisuuden alaisia, käytettiinpä niitä sitten moottorikelkkailureiteillä tai maastossa.

Ajokorttilaki

4 §. Ajokorttiluokat.

Lapin poliisilaitos on jo aiemmassa lausunnossaan esittänyt liikenneturvallisuuteen perustuen huolen siitä, että T-luokan ajokortin omaava 15-vuotias henkilö voisi kuljettaa liikenteessä ajoneuvoyhdistelmää, jossa on vetoajoneuvossa neljä ja perävaunussa matkustajien koosta riippuen jopa 20- 30 matkustajaa.

Edellä mainittuun perustuen Lapin poliisilaitos esittää, että raskaan moottorikelkan ja siihen kytketyn perävaunun yhdistelmän henkilökuljetuksessa T-luokan ajokorttivaatimuksen lisäksi kuljettajan ikävaatimuksena olisi vähintään 18 vuotta.

Maastoliikennelaki

3 §. Määritelmät.

Tämä on hyvin perusteltu ja tarpeellinen muutos.

13 §. Moottorikelkkailureitti.

Lapin poliisilaitos pitää lähtökohtaisesti hyvänä muutoksena reitinpitäjälle mahdollisuutta arvioida reitin soveltuvuutta liikennöintiin raskaalla moottorikelkalla.

Koko tämän asiakokonaisuuden lähtökohtana oli raskaan moottorikelkan saaminen moottorikelkkailureitistölle palvelemaan matkailullisia tarpeita.

Jää nähtäväksi, rajoittavatko reitinpitäjät matkailukeskuksien läheisyydessä olevien reittien käyttöä raskailta moottorikelkoilta vaikka soveltuvuus olisikin kyseenalainen.

Tieliikennelaki

89 §. Suojakypärän käyttö.

Raskas moottorikelkka on välttämätön lisäys pykälään.

91 §. Maastoajoneuvon käyttö.

Raskas moottorikelkka on välttämätön lisäys pykälään.

Lapin poliisilaitos esittää vielä lisäksi hyvin vakavasti harkittavaksi alhaisempia nopeusrajoituksia näille raskaille moottorikelkoille.

Täten esitämmekin, että noihin raskaisiin moottorikelkkoihin tulisi määrätä suurin sallittu ajonopeus 60km/h jäällä ja 40km/h maastossa / reitillä riippumatta siitä, onko siinä kuormaa tai ei.

Nuo raskaat kelkat kun ovat jo lähtökohtaisesti kuormajuhtia, niin silloin niiden hallittavuus on isommissa nopeuksissa varmuudella normikelkkaa vaikeampaa ja tällöin pelkona on, että noiden kelkkojen suistumisonnettomuudet tulevat lisääntymään, mikäli niillä ajetaan yleisen maastoliikennenopeusrajoitusten mukaan esimerkiksi 60 km/h maa-alueilla reitillä.

Lisäksi esittäisimme noihin raskaisiin, muita moottorikelkkoja leveämpiin kelkkoihin varusteeksi suurinta leveyttä osoittavat äärivalot, vaikka esimerkiksi kelkan leveyden ylittäessä 1.5 metriä.

Varsinkin pimeässä kohtaamistilanteissa voi tulla vaarallisia yllätyksiä kapeilla reiteillä, jos kohtaavaa kelkkaa ei riittävän ajoissa voisi esim. pelkästään keskellä sijaitsevan ajovalon johdosta havaita ylittävän reilusti tavallisen moottorikelkan leveyden.

Samantapaisia vaaratilanteita voi syntyä myös kohdattaessa tai ohitettaessa pysähtyneinä olevia, normaalia leveämpiä kelkkoja.

Lapin poliisilaitoksessa tämän lausunnon antamiseen ovat osallistuneet:

- ylikomisario Rauno Pätsi ja
- ylikonstaapeli Pasi Vartioniemi Rovaniemen pääpoliisiasemalta sekä
- vanhempi konstaapeli Eero Heikkilä Sodankylän poliisiasemalta.

Kyseisillä henkilöillä on kaikilla pitkäaikainen kokemus maastoliikenteen-valvonnasta.

Pätsi ja Heikkilä kuuluvat myös Lapin liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntaan, ja he ovat siinä toimessa tutkineet lukuisia sekä moottorikelkkareiteillä, että maastossa sattuneita moottorikelkkaonnettomuuksia.

Vk. Eero Heikkilä on lisäksi valtakunnallinen moottorikelkkapoliisien ajokouluttaja. Erityisosaamisalueena hänellä on myös moottorikelkkojen tekniset ominaisuudet.

Poliisipäällikkö

Esa Heikkinen

Ylikomisario

Rauno Pätsi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 10.09.2018 klo 09:44. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

<Kirjoita tähän>

Jakelu

LVM: n kirjaamokirjaamo@lvm.fi
Erik Asplund erik.asplund@lvm.fi
Aino Still aino.still@lvm.fi
Lapin poliisilaitoksen kirjaamokirjaamo.lappi@poliisi.fi

Tiedoksi

Poliisitarkastaja Timo Ajaste POHA timo.ajaste@poliisi.fi
yk. Pasi Vartioniemi Pasi.Vartioniemi@poliisi.fi

vk. Eero Heikkilä eero.o.heikkila@poliisi.fi